

Tisková zpráva

Názory na uspořádání společnosti a sociální soudržnost – duben 2018

- ⊙ Dvě pětiny (38 %) dotázaných vnímají naši společnost jako společnost oddělených tří světů (nejnižší třída, většina společnosti, společenská špička).
- ⊙ Dvě třetiny (67 %) jsou přesvědčeny, že v naší společnosti převažuje závist nad tolerancí k majetkovým rozdílům.
- ⊙ Mezi morálně volnými vlastnostmi, které by si měly osvojit děti, je na prvním místě smysl pro spravedlnost, na posledním skromnost a šetrnost.
- ⊙ Z řady charakteristik současné české společnosti je nejhůře hodnocena důvěra mezi lidmi a míra rovnosti, nejlépe podpora demokratického systému, možnost seberealizace, pocit osobní svobody a pocit příslušnosti k Evropě.
- ⊙ Od posledního šetření v roce 2015 došlo k významnému nárůstu pozitivního hodnocení možností seberealizace (ze 41 % na 58 %) a rovnosti příležitostí (z 27 % na 38 %).

Zpracoval:
Milan Tuček
Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.
Tel.: 210 310 593

V tomto roce jsme v dubnu do dotazníku zařadili řadu otázek, které se buď bezprostředně, nebo zprostředkovaně týkaly sociální soudržnosti společnosti a které jsme naposledy pokládali před třemi lety.

Dotazovaní se nejdříve vyjadřovali k výroky popisujícím současné společenské uspořádání. Pak jsme se v rozsáhlé baterii otázek věnovali hodnocení základních charakteristik současné české společnosti, dále jsme se zeptali na míru závisti a solidarity a celý blok otázek byl zakončen baterií otázek, které zjišťovaly, co by si děti měly osvojit (tj. zjišťovaly určitou projekci celospolečenských hodnot do výchovných principů). Tyto tematické okruhy byly inspirovány výzkumem soudržnosti, který byl v rámci výzkumů CVVM realizován oddělením pro výzkum sociální struktury SOÚ AV ČR v roce 2004 a výzkumem z roku 2006, kdy realizátorem rozsáhlého výzkum soudržnosti společnosti, který zahrnoval výzkum i sociální stratifikace a mobility, byl STEM.

Nejprve k názorům na společenské uspořádání (viz tabulku 1): Největší část dotázaných (38 %) soudí, že v naší společnosti je možné se dobře domluvit s většinou lidí. Existují tu však nižší vrstva a společenské špičky a s oběma těmito skupinami má většina lidí málo společného. Jinými slovy, že ve společnosti převažují střední vrstvy, od kterých je oddělena jak skupina vyloučených (tzv. under class), tak úzká elita. Tento názor koresponduje s pojetím prof. Kellera, který knížku z roku 2010, která je věnovaná sociální struktuře postindustriální společnosti, nazval Tři sociální světy. Na druhém místě je názor (28 % respondentů), že se naše společnost skládá z vyšších, středních a nižších společenských vrstev, které mezi sebou nemají mnoho společného. Tento názor reflektuje rozvrstvení společnosti podle souměřitelných nerovností (podle majetku, příjmů, životní úrovně) včetně určité uzavřenosti vrstev do sebe. Třetí v pořadí (21 %) je názor, že v naší společnosti stojí proti sobě jen dvě skupiny – obyčejní lidé na jedné straně a nepočtená společenská špička na straně druhé, že tedy naše společnost je výrazně polarizovaná (masa versus elita). Pouze 9 % respondentů se přiklonilo k výroku: „Mezi různými skupinami neexistují velké přehrady, člověk se dobře domluví i s lidmi v odlišném sociálním postavení“, který je určitým vyjádřením ideálu moderní demokratické společnosti, která je (výkonově) stratifikována, ale zcela otevřená (bez společenských přehrad).

Tabulka 1: Popis společenského uspořádání nejvíce odpovídající skutečnosti¹ (v %)

	2005	2012	2013	2015	2018
Mezi různými skupinami neexistují velké přehrady, člověk se dobře domluví i s lidmi v odlišném sociálním postavení	10	9	5	7	9
Naše společnost se skládá z vyšších, středních a nižších společenských vrstev, které mezi sebou nemají mnoho společného	26	27	26	28	28
V naší společnosti je možné se dobře domluvit s většinou lidí. Existují tu však nižší vrstva a společenské špičky a s oběma těmito skupinami má většina lidí málo společného	38	30	36	40	38
V naší společnosti stojí proti sobě jen dvě skupiny: obyčejní lidé na jedné straně a nepočetná společenská špička na straně druhé	25	32	31	23	21

Pozn.: Dopočet do 100 % ve sloupci tvoří odpovědi „neví“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v. v. i., Naše společnost 7. – 19. 4. 2018, 1115 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Výsledky v tabulce 1 ukazují, že během tří let, která dělí poslední dvě šetření, se v rozložení názorů vlastně nic nezměnilo. Dvouprocentní rozdíly nejsou statisticky významné. V delší časové perspektivě se potvrdil pokles v zastoupení názoru, že česká společnost je polarizovaná, a zároveň se potvrdil postupný nárůst zastánců názoru, že mezi sociálními skupinami neexistují větší přehrady.

Názory dotázaných na uspořádání společnosti jsou významně podmíněné statusem domácnosti (životní úroveň) a politickou orientací (sebezařazení na levoprávě škále).

Dotázaní, kteří mají dobrou životní úroveň, ze 44 % hodnotí naši společnost jako společnost tří oddělených světů a v 17 % jako společnost rozdělenou na „my“ a „oni“. Ti, jejichž životní úroveň je špatná, hodnotí v 30 % společnost jako společnost tří světů a z 29 % jako společnost rozdělenou. Za pozornost dále stojí, že názor, že naše společnost je soudržná, zastává 12 % z těch, jejichž životní úroveň je dobrá, kdežto jen 6 % z těch, jejichž životní úroveň je špatná.

Ti, kteří se řadí k levici, pak z 30 % vidí společnost rozdělenou na „my“ a „oni“, kdežto ti, kteří se řadí k pravici, zastávají tento názor v 17 %. Mezi pravicově zaměřenými lidmi převládá názor, že společnost je tvořena „třemi světy“ (44 %). Mezi levicově orientovanými jich tento názor zastává 32 %. Názor, že naše společnost je soudržná, zastává 11 % pravicových respondentů, kdežto jen 7 % respondentů hlásících se k levici.

Pro doplnění si ještě uvedme, že ti, kteří volili Zemana, vidí v 26 % společnost polarizovanou a v 35 % jako společnost tří světů. Voliči Drahoše v 15 % jako polarizovanou a v 46 % jako společnost tří světů. Jako společnost bez přehrad ji vidí 6 % voličů Zemana a 12 % voličů Drahoše. Ti, kteří se v druhém kole prezidentských voleb nezúčastnili, mají podobný názor jako voliči Zemana.

Tři otázky z bloku soudržnosti byly věnovány míře vzájemného porozumění, závisti mezi lidmi a ochoty pomáhat sociálně vyloučeným².

¹ Znění otázky: „Který z následujících popisů naší dnešní společnosti podle Vás nejvíce odpovídá skutečnosti?“ (předložené popisy viz tabulku 1)

² Znění otázky: „Který z každé dvojice následujících výroků podle Vás lépe vystihuje vztahy mezi lidmi v naší společnosti? Číslice 1 znamená, že se zcela přikláníte k výroku vlevo, číslice 7, že se zcela přikláníte k výroku vpravo. Číslice 4 znamená, že Váš postoj je někde mezi těmito dvěma výroky.“ Výroky viz tabulku 2.

Tabulka 2: „V naší společnosti převládá... (v %)

	1	2+3	4	5+6	7	
snaha o vzájemné porozumění a dohodu.	2	25	25	40	7	prosazování názorů silou a nátlakem
tolerance k majetkovým rozdílům.	1	12	18	51	16	závist vůči úspěšným
<u>neochota</u> pomáhat skupinám sociálně vyloučeným.	5	30	27	31	5	<u>ochota</u> pomáhat skupinám sociálně vyloučeným.

Pozn.: Dopočet do 100 % ve sloupci tvoří odpovědi „neví“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v. v. i., Naše společnost 7. – 19. 4. 2018, 1115 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Z rozložení odpovědí vyplývá, že dvě třetiny (67 %) dotázaných si myslí, že v naší společnosti převládá závist, přičemž celá šestina (16 %) se přiklání k tomu výroku bez výhrad. Téměř polovina (47 %) dotázaných je přesvědčena, že zde převládá prosazování názorů silou a nátlakem. Názor na (ne)ochotu pomáhat sociálně vyloučeným je vyrovnaný – rozdíl činí jeden procentní bod (stat. nevýznamné) mírně převládá ochota (36 %) nad neochotou (35 % dotázaných). Aniž bychom uvedli zjištění z minulého šetření, je možné říci, že o několik málo procent posílila pozitivní hodnocení.

Tabulka 3: Podíl respondentů s dobrou a špatnou životní úrovní, resp. levicových a pravicových, kteří uvedli krajní stanovisko (v %)

		Síla a nátlak	Závist	Neochota pomáhat
Životní úroveň	Dobrá	4	14	5
	Špatná	12	25	9
Politická orientace	Levice	9	20	7
	Pravice	5	14	7
Volba prezidenta	Zeman	7	17	5
	Drahoš	5	16	5

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v. v. i., Naše společnost 7. – 19. 4. 2018, 1115 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Na hodnocení má očekávaný vliv levopravé zařazení a životní úroveň. Dotázaní se špatnou životní úrovní a respondenti, kteří se sami politicky řadí na levici, se častěji přiklání ke krajnímu stanovisku ohledně převahy výskytu negativních rysů ve společnosti. Avšak volba prezidenta na hodnocení neměla žádný vliv.

Problematika soudržnosti společnosti zahrnuje pochopitelně řadu dalších rozměrů, které jsou více či méně asociovány k tomuto centrálnímu pojmu. Jedním z nich jsou otázky spojené s výchovou (socializací) nejmladší generace, s otázkou, jaké hodnoty jsou jí rodiči a školou předávány. Jde o to, jak se lidé budou v budoucnu chovat, které morálněvolní vlastnosti budou pro ně charakteristické, v jaké míře budou utvářet mezilidské vztahy a tím i vytvářet či ovlivňovat míru soudržnosti. V našem dubnovém výzkumu jsme vyzvali respondenty, aby uspořádali následující položky, které by si měly osvojit děti, podle míry důležitosti pro život v dnešní době.³

V tabulce 4 je uvedeno průměrné pořadí, které bylo zjištěno pro jednotlivé položky za celek dotázané populace. Dále jsou v tabulce uvedeny hodnoty zjištěné v roce 2015. Ve stejné tabulce jsou uvedeny i průměry za nejmladší a

³ Znění otázky: „Seřadte, prosím, následující položky podle toho, jak je podle Vás důležité, aby si je osvojily děti pro život v dnešní době. První vyberte položku, kterou považujete za nejdůležitější a označte ji 1. Postupně vybírejte všechny další položky, přičemž ta poslední znamená, že je mezi těmito osmi položkami důležitá nejméně. MĚLO BY BYT VYTVOŘENO POŘADÍ POLOŽEK OD 1 DO 8. ŽÁDNÁ ČÍSLICE SE V POŘADÍ NESMÍ OPAKOVAT, ANI NESMÍ CHYBĚT. Seřadte tedy, prosím, následující položky podle toho, jak je podle Vás důležité, aby si je osvojily děti pro život v dnešní době: a) tolerance a respekt k odlišnostem, b) nesobeckost, c) schopnost vyznat se, umět v tom chodit, d) vstřícnost, otevřenost, e) schopnost vyniknout, f) skromnost, šetrnost, g) prosazování vlastních názorů, h) smysl pro spravedlnost.“

nejstarší věkovou kohortu. Generační rozdíly byly jediné statisticky významné zjištěné rozdíly v pořadích. Šlo v podstatě o lineární závislost – tzn., že střední věkové kohorty byly názorově někde mezi krajními kohortami.

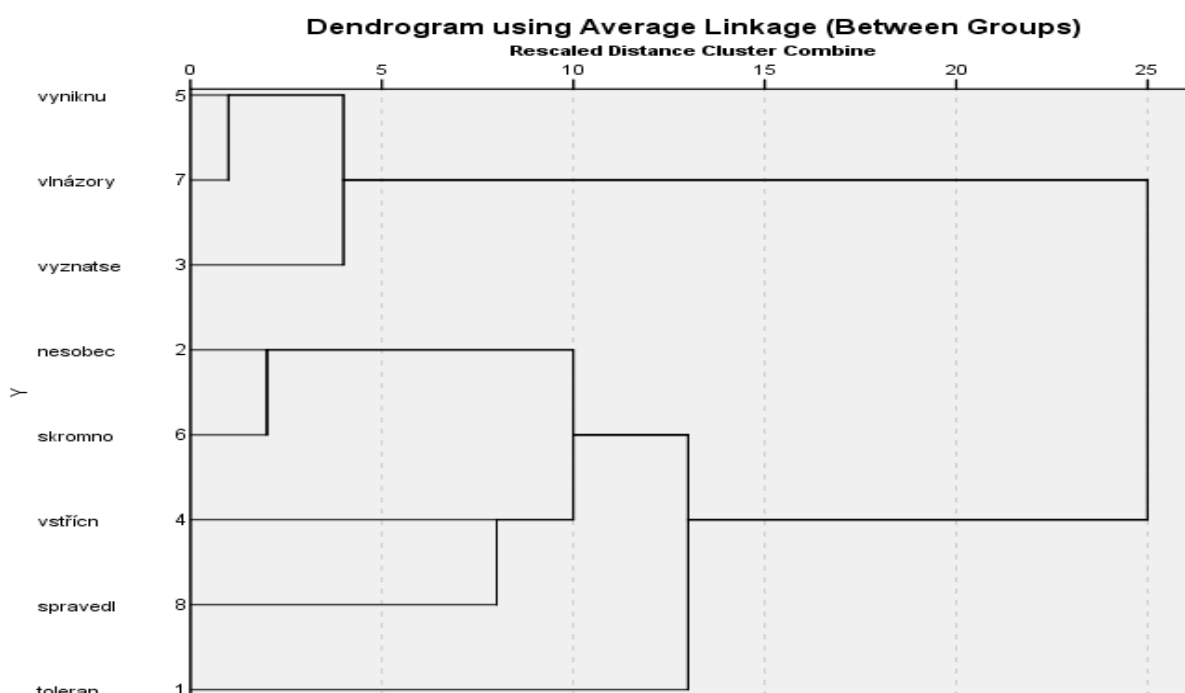
Tabulka 4: Průměrné pořadí morálně volných vlastností, které by měly být osvojeny dětmi – celek, kohorta 15-19, kohorta 60+

	Průměr celek	Pořadí	Průměr 2015	Pořadí 2015	Průměr 15-19	Poř. 15-19	Průměr 60+	Poř. 60+
Tolerance a respekt k odlišnostem	4,49	3	4,5	3	4,15	2	4,43	3
Nesobeckost	4,55	4	4,6	6	4,95	7	4,49	4
Schopnost vyznat se, umět v tom chodit	4,73	5	4,7	7	4,48	6	4,97	6-7
Vstřícnost, otevřenost	4,12	2	4,4	2	4,37	5	4,08	2
Schopnost vyniknout	4,89	7	4,5	4	4,27	3	5,12	8
Skromnost, šetrnost	4,95	8	5,1	8	5,52	8	4,71	5
Prosazování vlastních názorů	4,80	6	4,6	5	4,33	4	4,97	6-7
Smysl pro spravedlnost	3,46	1	3,6	1	3,93	1	3,25	1

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v. v. i., Naše společnost.

Za celek dotázaných je na prvním místě bezkonkurenčně s velkým odstupem „smysl pro spravedlnost“, na posledním místě „skromnost a šetrnost“ (ovšem s menším odstupem od ostatních položek). V nejmladší generaci ji ovšem třetina dotázaných dala na poslední místo, v nejstarší generaci jen desetina. V souvislosti s pořadím je třeba uvést, že žádná z morálněvolných vlastností u dotázaných nepropadla. Všechny získaly v součtu prvního a druhého pořadí minimálně kolem 20 % odpovědí. V tomto ohledu nejvíce prvních míst získal „smysl pro spravedlnost“ (čtvrtina dotázaných). Nejméně jednoznačné bylo hodnocení schopnosti „vyznat se“ (šestina dotázaných ji uvedla na prvním místě, šestina na posledním).

Pro názornost si uveďme výsledek hierarchické klastrové analýzy (dendrogram našich položek), který ukazuje, které položky jsou si blízké a jak se na sebe postupně navazují.

Podíváme-li se na průměrná pořadí v polárních věkových kohortách, odlišují se ve většině případů zhruba o 0,5 bodu, ve dvou položkách pak více než o 0,8 bodu. Jde o názor na skromnost a šetrnost (vyšší význam a tím i pořadí ji pochopitelně dává seniorská generace) a o důraz na schopnost vyniknout (vyšší význam jí dává celkem logicky nejmladší generace).

Ze srovnání s rokem 2015 plyne, že došlo k propadu v hodnocení důležitosti schopnosti vyniknout a prosazování vlastních názorů, což se promítlo i v pomyslném žebříčku posunem ze čtvrtého místa na sedmé, resp. z pátého místa na šesté. Posuny naznačují mírné zeslabení trendu, který odpovídá individualizované a na konzum orientované společnosti (analogické vysvětlení lze vztáhnout i k výše uvedenému generačnímu posunu).

V delším časovém horizontu si uveďme výsledek z roku 2004. V uvedeném roce se zjišťovalo pořadí ze čtrnácti položek (viz následující přehled). Z tabulky 5 je patrné, že vlastnosti spojené s individuálním úspěchem a sebeprosazením tehdy byly bezkonkurenčně na posledních místech.

Tabulka 5: Pořadí vlastností, které by si děti měly osvojit (2004, průměrné pořadí)

Pracovitost	3,43
Pocit odpovědnosti	4,04
Ohleduplnost	6,80
Snaha uplatnit své schopnosti	6,84
Nesobeckost	7,20
Šetrnost, skromnost	7,50
Zásadovost	7,60
Otevřený vztah k lidem	7,95
Tolerance a respekt k odlišnostem	8,07
Schopnost navazovat kontakty	8,16
Schopnost vyznat se	8,28
Prosazování vlastních názorů	9,19
Snaha vyniknout	9,63
Soutěživost	10,19

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v. v. i., Naše společnost.

Blok věnovaný soudržnosti společnosti uzavírala baterie otázek, která zjišťovala, jak lidé charakterizují či jak veřejnost vnímá současnou společnost. Jednotlivé položky baterie reflektovaly klíčové prvky moderní demokratické liberální společnosti (viz následující tabulku 6). Zásadní poznatek byl, že ve většině zkoumaných oblastí jsou hodnocení značně kritická. Jen ve čtyřech položkách („svoboda pro každého“, „možnost seberealizace pro většinu lidí“, „podpora demokratického systému“ a „pocit příslušnosti k Evropě“) nadpoloviční většina (52-58 %) uvedla, že ve společnosti zmíněný prvek převládá.

Protože procentní rozložení dává mírně nepřehlednou informaci, uveďme si pořadí podle průměru: na prvním místě je „podpora demokratického systému“ (2,31) následovaný „možností seberealizace pro většinu lidí“ (2,36), „pocitem příslušnosti k Evropě“ a „pocitem svobody pro každého“ (průměr shodně 2,40). Na posledních místech jsou „rovnost mezi lidmi“ (2,98) a „důvěra mezi lidmi“ (2,99). Z hlediska pořadí jde o výsledek, který dokládá, že reflexe veřejnosti odpovídá ideálu demokratické společnosti, která je součástí evropského společenství, ideálu, který zdůrazňuje svobodu jednotlivce na straně jedné, přičemž na straně druhé veřejnost kriticky hodnotí rovnost příležitostí, která je součástí tohoto ideálu. Záporné hodnocení „důvěry mezi lidmi“ a „rovnosti“ je zjištění, které odpovídá názoru na společenské uspořádání. Ovšem procentní údaje (jednotkové zastoupení odpovědí „rozhodně ano“ a výrazné zastoupení odpovědí „spíše ne“) dokládají, že k naplnění ideálu moderní demokratické společnosti (zatím) nedošlo.

Tabulka 6: „Myslíte si, že v naší společnosti převládá....?“ (v %)

	Rozhodně ano (1)	Spíše ano (2)	Spíše ne (3)	Rozhodně ne (4)	Neví	Průměr*
Pocit svobody pro každého	10	47	31	9	3	2,40
Rovnost příležitostí	6	32	44	16	2	2,71
Možnost seberealizace pro většinu lidí	11	47	31	7	4	2,36
Rovnost mezi lidmi	4	22	44	28	2	2,98
Společně sdílené mravní hodnoty	4	30	38	20	8	2,80
Souhlas se společenským systémem	5	33	38	14	10	2,67
Pocit národní sounáležitosti	6	41	35	10	8	2,54
Společně sdílená představa o budoucnosti	4	25	44	16	11	2,81
Podpora demokratického systému	11	50	25	7	7	2,31
Pocit příslušnosti k Evropě	9	45	28	9	9	2,40
Důvěra mezi lidmi	3	21	47	25	4	2,99

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v. v. i., Naše společnost 7. – 19. 4. 2018, 1115 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Tabulka 7: Odpovědi na otázku „Myslíte si, že v naší společnosti převládá....?“ (% odpovědí „rozhodně ano“ + „spíše ano“) – časové srovnání

	2013	2015	2018
Pocit svobody pro každého	52	54	57
Rovnost příležitostí	23	27	38
Možnost seberealizace pro většinu lidí	39	41	58
Rovnost mezi lidmi	24	20	26
Společně sdílené mravní hodnoty	22	28	34
Souhlas se společenským systémem	24	37	38
Pocit národní sounáležitosti	42	49	47
Společně sdílená představa o budoucnosti	33	30	29
Podpora demokratického systému	51	58	61
Pocit příslušnosti k Evropě	43	52	54
Důvěra mezi lidmi	15	22	24

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v. v. i., Naše společnost

Faktorová analýza odhalila dvě obecnější vzájemně nezávislé dimenze dané baterie otázek (vyčerpaly 57 % variance odpovědí). První dimenzi tvoří položky spojené se společností jako celkem (sounáležitost, evropská příslušnost, společná budoucnost). V druhé dimenzi se sdružily položky spojené s individuální pozicí člověka ve společnosti (rovnost, rovné šance, seberealizace, svoboda) Zbylé čtyři položky – „důvěra mezi lidmi“, „souhlas se společenským systémem“ a „sdílení hodnot“ a „podpora demokracie“ – byly zastoupeny v obou dimenzích, což má logické vysvětlení: důvěra a sdílené hodnoty mají nepochybně jak individuální, tak celospolečenský rozměr a společenský systém a demokracie samy o sobě zahrnují oba dva tyto rozměry.

Srovnání tří posledních výzkumů dokládá, že zatímco u celospolečenský položek (souhlas se systémem, národní sounáležitost, podpora demokracie, příslušnost k Evropě) došlo k výraznějšímu posunu v kladném hodnocení mezi roky 2013 a 2015 a pak se situace stabilizovala, u individuálních položek (pocit svobody, rovnost příležitostí, rovnost mezi lidmi) výraznější posun nastal až mezi roky 2015 a 2018. Po celé zkoumané období se zvyšoval souhlasný názor na společně sdílené mravní hodnoty. Zjevně lidé reflektují ekonomickou prosperitu české společnosti v posledních letech, kterou nejprve projektovali do celospolečenského hodnocení a následně i do osobní situace.

Technické parametry výzkumu

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v18-04</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>7. - 19. 4. 2018</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1115</i>
<i>Počet tazatelů:</i>	<i>231</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem- kombinace dotazování CAPI a PAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>OV.116, OV.199, OV.200, OV.201</i>
<i>Kód tiskové zprávy:</i>	<i>ov180528</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>28. května 2018</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Milan Tuček</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý.

„Aktivita byla podpořena Strategii Akademie věd AV21 v rámci výzkumného programu „Globální konflikty a lokální souvislosti: kulturní a společenské výzvy“.]